

W Szczuczynie upamiętniliśmy Władysława Czarneckiego

15.5.2026 - | Instytut Pamięci Narodowej

15 maja 2026 r. odsłoniliśmy tablicę upamiętniającą Władysława Czarneckiego ps. Luśnia, Narbutt, w 105. rocznicę jego urodzin. W uroczystości wzięli udział zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski i dyrektor białostockiego oddziału IPN dr hab. Krzysztof Sychowicz.

Memoriał, ufundowany przez białostocki oddział Instytutu Pamięci Narodowej, powstał w Szczuczynie – mieście, w którym bohater urodził się i z którym wiązał swoją przyszłość i marzenia. Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą w intencji Ojczyzny, odprawioną w kościele pw. Imienia Najświętszej Maryi Panny w Szczuczynie.

Zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski przybliżył historię Żołnierza Niezłomnego oraz podkreślił:

- Dzisiaj Władysław Czarnecki „Luśnia” wraca tu, gdzie jego miejsce. Na ziemię Szczuczynską. Wraca jako godny żołnierz Wojska Polskiego. To właśnie nasza misja – odnaleźć wszystkich tych, którzy zginęli z rąk niemieckich, sowieckich i rodzimych komunistycznych oprawców.

Główna część uroczystości odbyła się na Placu 1000-lecia przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym. Tablicę upamiętniającą „Luśnię”, zamieszczoną na budynku szkoły odsłonił zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, burmistrz Szczuczyna Marcin Wileński oraz wiceprzewodniczący Rady Młodzieży przy Prezydencie RP Piotr Wasilewski, reprezentujący sekretarza stanu w Kancelarii Prezydenta RP Adama Andruszkiewicza. Podczas wydarzenia wygłoszony został Apel Pamięci, zwieńczony salwą honorową, po której delegacje oddały hołd bohaterowi, składając kwiaty pod memoriałem.

W uroczystości zorganizowanej dzięki współpracy oddziału IPN w Białymstoku oraz Urzędu Miejskiego w Szczuczynie wzięli udział m.in. rodzina Władysława Czarneckiego, przedstawiciele władz samorządowych, służb mundurowych, organizacji kombatanckich, oświatowych i kulturowych, młodzież oraz licznie zebrani mieszkańcy Szczuczyna. Obecna była również Kompania Honorowa 2. Brygady Zmotoryzowanej Legionów.

Wydarzenie odbyło się pod patronatem Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

* * *

Władysław Czarnecki urodził się 15 maja 1921 r. w Szczuczynie, jako syn Piotra i Franciszki Ekstowicz.

W okresie II wojny światowej, pod okupacją niemiecką działał w Narodowych Siłach Zbrojnych. Kontynuował walkę z narzuconym systemem komunistycznym w strukturach Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. Od sierpnia 1945 r. pełnił funkcję szefa wywiadu Komendy Powiatowej NZW w Grajewie. Ujawnił się 14 kwietnia 1947 r. w Grajewie. Pragnął ułożyć sobie normalne życie. Podjął pracę ekspedytora poczty wewnętrznej w Dolnośląskim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego. Nie uchroniło go to przed zemstą „władzy ludowej”. Został aresztowany 19 października 1948 r.

przez funkcjonariuszy PUBP w Wałbrzychu. Padł ofiarą brutalnego śledztwa. 28 maja 1949 r., wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego we Wrocławiu skazano go na karę śmierci. Wyrok wykonano 14 lipca 1949 r. na terenie Więzienia nr 1 we Wrocławiu.

Szczałki Bohatera zostały odnalezione w kwietniu 2012 r. w czasie prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na terenie Cmentarza Osobowickiego we Wrocławiu. 24 lipca 2025 r. rodzina Władysława Czarneckiego otrzymała notę identyfikacyjną.

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/242098,W-Szczuczynie-upamietnilismy-Wladyslawa-Czarneckiego.html>